

มัลลิกา สมพลกรัง *

ความเป็นมา

วิชาทฤษฎีและนโยบายการค้าระหว่างประเทศ เป็นวิชาเกี่ยวกับแนวคิดด้านการค้าระหว่างประเทศ ทฤษฎีและนโยบายการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจหลักและนโยบายด้านการลงทุนระหว่างประเทศ การโยกย้ายเทคโนโลยีระหว่างประเทศ ความสำคัญของการค้าระหว่างประเทศเศรษฐกิจและการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ตามหลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิต โดยผู้สอนจะมอบหมายงานนักศึกษา เศรษฐศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนในวิชาดังกล่าว ให้ส่งงานกลุ่มและงานเดี่ยวให้กับนักศึกษา ตลอดจนการทดสอบในแต่ละหัวข้อ ซึ่งมีระดับความยากง่ายแตกต่างกัน เนื้อหาจำนวนมาก จากการประเมินการส่งงานที่ได้มอบหมายให้พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ขาดความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้ ส่งงานล่าช้า เข้าเรียนไม่ตรงต่อเวลา ขาดความกระตือรือร้น ดังนั้น เพื่อให้การเรียนการสอนวิชาทฤษฎีและนโยบายการค้าระหว่างประเทศมีประสิทธิภาพ และให้นักศึกษามีความรับผิดชอบในการเรียนและงานที่มอบหมายให้ ทำให้ผู้ทำวิจัยสนใจในการปลูกฝังการตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบแก่นักศึกษาใน รายวิชา 962331 ทฤษฎีและนโยบายการค้าระหว่างประเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักศึกษามีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา

วิธีดำเนินการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

รูปแบบการศึกษาเป็นการศึกษากลุ่มเดี่ยว วัดก่อนและหลังการทดลองสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา มีการดำเนินกิจกรรมดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษา นักศึกษาเป็นรายบุคคล โดยสอบถาม ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับที่พักอาศัย สถานศึกษา เดิม ผลการเรียน กิจกรรมที่ชอบ และสังเกตพฤติกรรม ก่อนและหลังการทดลองสอดแทรกคุณธรรมโดยผู้สอน มีการดำเนินการสอดแทรกคุณธรรมระหว่างการเรียน การสอนดังนี้

กิจกรรมแรก การนำเสนอโดยใช้รูปภาพที่ สอดแทรกลงในสื่อการเรียนการสอน ประมาณ 5 นาที ได้แก่ รูปเครื่องบินสองลำชนกันบนอากาศ

กิจกรรมที่สอง การนำเสนอโดยใช้บทความ เรื่องคุณสมบัติ 10 ประการของคนญี่ปุ่น ประมาณ 10-15 นาที

กิจกรรมที่สาม การนำเสนอโดยใช้การเล่าเรื่อง คุณค่าของเวลา ประมาณ 10-15 นาที

กิจกรรมที่สี่ การนำเสนอโดยใช้กรณีศึกษา การตรงต่อเวลาของคุณโกสินทร์ วรเศรษฐสิงห์ เวลา ประมาณ 10 นาที

* อาจารย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย

ขั้นที่ 2 ศึกษานักศึกษาเป็นกลุ่ม และมอบหมายงานหรือเนื้อหาให้แต่ละกลุ่ม ประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที โดยผู้สอนดำเนินกิจกรรมดังนี้

1. ชี้นำเสนอ

ผู้สอนนำเสนอบริบทเนื้อหาที่เรียนในแต่ละชั่วโมง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเข้าใจกิจกรรมที่ใช้ประกอบการเรียน ประมาณ 10 นาที

2. ชี้นสอน

แบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย และมอบหมายประเด็นเนื้อหาในเรื่องที่เรียนให้แต่ละกลุ่ม ร่วมกันวิเคราะห์เนื้อหาที่กำหนดให้ รวมทั้งสรุปผลการอภิปราย และส่งผู้แทนกลุ่มนำเสนอความคิดเห็นของกลุ่ม ประมาณ 45 นาที

3. ชี้นสรุป

ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่เรียน และเหตุผลของทุกกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา และกำหนดวันเวลามอบหมายให้นักศึกษาส่งงาน ประมาณ 10 นาที

ขั้นที่ 3 ประเมินผล พิจารณาจากพฤติกรรมก่อนและหลังทดลองสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา จากการสังเกต การตอบแบบสอบถาม การสัมภาษณ์

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาสาขาเศรษฐศาสตร์ วิทยาเขตหนองคาย ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา ทฤษฎีและนโยบายการค้าระหว่างประเทศ ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน เพื่อบันทึกพฤติกรรมการณ์การเรียนของนักศึกษาในชั้นเรียน เช่น ความสนใจในการเรียน การเข้าเรียน การทำงานกลุ่ม การนำเสนองาน เป็นต้น

2. ข้อมูลการเข้าเรียน/ส่งงานตรงเวลาก่อน-หลัง สอดแทรกคุณธรรม เพื่อบันทึกข้อมูลการเข้าเรียนหรือส่งงานต่าง ๆ

3. แบบสอบถามความคิดเห็นเรื่องการสอน สอดแทรกคุณธรรม ประกอบด้วย ความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้เรียน และความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้สอน

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ประกอบด้วย การสังเกต การตอบแบบสอบถาม การสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการสรุปผลการวิเคราะห์จากแผนการเรียนรู้อย่างสังเกตุพฤติกรรม

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายปิด เป็นการสรุปในเชิงปริมาณค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย เลขคณิต ค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากแบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการณ์การเรียนการสอนรายวิชา 962331 ทฤษฎีและนโยบายการค้าระหว่างประเทศ จำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 53 คน พบว่าพฤติกรรมการณ์การเรียนรู้อย่างสังเกตุที่หลากหลาย คิดไกล คิดกว้าง และการประยุกต์ใช้มีการเรียนรู้อย่างร่วมมือกันกับกลุ่มเพื่อน ตลอดจนการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งได้ค้นคว้าจากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย และแสดงความคิดเห็นจากการเรียนรู้อย่างใช้วิธีการเขียนและการอธิบาย อภิปราย การนำเสนอ สามารถเก็บใจความสำคัญ หรือสรุปข้อความรู้ได้ ทำให้มีความสุขในการเรียน เก็บใจความสำคัญ หรือสรุปข้อความรู้ อยู่ในระดับมาก ส่วนโอกาสวางแผนร่วมกับผู้สอนในเรื่องจุดประสงค์ รูปแบบและลักษณะของกิจกรรม โอกาสวางแผนร่วมกับผู้เรียนในเรื่องของจุดประสงค์ รูปแบบและลักษณะของกิจกรรม และการใช้ความรู้ที่มีมาก่อนเชื่อมโยงการเรียนรู้อย่างใหม่ได้อย่างมีความหมายอยู่ในระดับปานกลาง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนต่อกิจกรรมการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้หรือบทบาทในการเรียนการสอน	ค่าฐาน นิยม	ค่าเฉลี่ย ยเข คณิต	แปล ความ หมาย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน
ด้านผู้เรียน				
1. มีโอกาสวางแผนร่วมกับผู้สอนในเรื่องจุดประสงค์ รูปแบบและลักษณะของกิจกรรม	3	3.07	ปานกลาง	0.92
2. มีโอกาสวางแผนร่วมกับผู้เรียนในเรื่องของจุดประสงค์ รูปแบบและลักษณะของกิจกรรม	3	3.38	ปานกลาง	0.87
3. ใช้ความรู้ที่มีมาก่อนเชื่อมโยงการเรียนรู้ใหม่ได้อย่างมีความหมาย	3	3.36	ปานกลาง	0.89
4. ฝึกการคิดหลากหลาย คิดไกล คิดกว้าง และการประยุกต์ใช้	4	3.49	มาก	0.84
5. มีการเรียนรู้แบบร่วมมือกันกับกลุ่มเพื่อน	4	3.81	มาก	1.00
6. ได้แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน	4	3.74	มาก	0.92
7. มีการค้นคว้าจากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย	4	3.67	มาก	0.88
8. มีการแสดงความคิดเห็นจากการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเขียนและการอธิบาย อภิปราย และการนำเสนอ	4	3.68	มาก	0.92
9. มีความสุขในการเรียน	4	3.67	มาก	0.96
10. เก็บใจความสำคัญ หรือสรุปข้อความรู้ได้	4	3.41	มาก	0.78

ที่มา : จากการคำนวณ

สำหรับพฤติกรรมของผู้เรียนที่มีต่อการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ผลจากการสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาด้านผู้เรียน ด้านการตรงต่อเวลาในการเข้าเรียน พบว่าภายหลังจากการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ได้กำหนดข้อตกลงในการเข้าเรียนระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เข้าเรียนตรงต่อเวลา แต่มีนักศึกษาบางส่วนเข้าเรียนหลังจากเริ่มเรียนแล้ว 10-15 นาที ในคาบเรียนต่อๆมาของการสอนสอดแทรกคุณธรรม นักศึกษาประมาณ 10-15 คนเข้าเรียนก่อนเวลาเรียน

5 นาที โดยนักศึกษาส่วนใหญ่เข้าเรียนตรงเวลา และมีเพียง 1-2 คน เท่านั้นหลังจากเรียนผ่านไป 15 นาที เพราะเวลาเรียนในวิชาดังกล่าวคาบเกี่ยวกับอีกวิชาที่เรียนในวันเดียวกัน ดังนั้นสรุปได้ว่านักศึกษามีความตรงต่อเวลาในการเข้าเรียน

สำหรับการส่งงาน ภายหลังจากการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม พบว่างานที่มอบหมายให้ส่งงานตรงต่อเวลาเกิน 50% ของนักศึกษาทั้งหมด โดยงานชิ้นนั้นไม่มีผลต่อคะแนน รวมถึงงานต่างๆที่มอบหมายทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่ม และงานมอบหมายให้ทำ

ในคาบเรียน งานเดี่ยวส่วนใหญ่ส่งงานครบทุกชั้นที่มอบหมายให้ จำนวน 63 คนจากนักศึกษาทั้งหมดที่ลงทะเบียนวิชาดังกล่าว จำนวน 69 คน คิดเป็น 91% ของนักศึกษาทั้งหมดที่ลงทะเบียนทั้งหมด สำหรับนักศึกษาที่เหลือ 6 คน ส่งงานบางส่วนเท่านั้น แต่ไม่ครบทุกชั้น เนื่องจากส่งงานไม่ตรงตามกำหนดเวลา และขออนุญาตส่งงานภายหลังเนื่องจากชนหัก ผ่าตัดส่วนงานกลุ่ม ส่งรายงาน ที่มอบหมายให้ครบทุกกลุ่มตรงตามเวลาที่กำหนด มีเพียงกลุ่มเดียวเท่านั้นที่ขออนุญาตส่งช้า เนื่องจากต้องเข้าแข่งขันกีฬาให้มหาวิทยาลัย แสดงว่ามีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายมาก

ส่วนความรับผิดชอบ นักศึกษามีความกระตือรือร้นมากกว่าชั้นในงานที่ได้รับมอบหมาย พิจารณาจากงานส่งเกือบครบ 100% คะแนนเฉลี่ยของรายงานกลุ่มเท่ากับ 15.58 ซึ่งนักศึกษาสามารถยอมรับคำแนะนำและปรับปรุง แก้ไขงานตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ ทำให้คุณภาพงานดีขึ้น แต่เนื่องจากกิจกรรมในภาคการเรียนดังกล่าวมีจำนวนมาก ทำให้นักศึกษาเหนื่อยล้า กับการเข้าเรียน ประกอบกับรายวิชาที่ลงทะเบียนค่อนข้างมาก จึงส่งให้ความมุ่งมั่นต่อการเรียนลดน้อยลงในบางช่วง ส่วนงานกิจกรรมต่างๆ นักศึกษาสามารถแบ่งชั้นตอนในการทำงานได้ดี

และจากการออกแบบสอบถามของผู้เรียนพบว่า ผู้เรียนมีพฤติกรรมการตรงต่อเวลาในการเข้าเรียน และส่งงาน รวมถึงความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 2

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้สอนควรสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอในคาบที่มีการเรียนการสอน
2. ผู้สอนควรทำความเข้าใจถึงวิธีการสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้ละเอียดมากขึ้นก่อนปฏิบัติจริง
3. ผู้สอนควรใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายเพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้เรียน
4. ผู้สอนควรรหาผู้ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย หรือสังเกตการณ์เพิ่มเติมในกิจกรรมการเรียนการสอน

ประโยชน์ของงานวิจัย

ผู้วิจัยเห็นว่าการเรียนการสอนในปัจจุบันนั้นมีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมค่อนข้างน้อย รูปแบบการสอนที่ได้สอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมจะมีส่วนช่วยทำให้เกิดพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ ตลอดจนการคิด วิเคราะห์ของผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 2 ผลการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนต่อกิจกรรมการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้หรือบทบาทในการเรียนการสอน	ค่าฐานนิยม	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต	แปลความหมาย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ด้านผู้เรียน				
1. ความตรงต่อเวลาในการเข้าเรียน การส่งงาน	4	3.67	มาก	0.81
2. ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	4	3.63	มาก	0.77

ที่มา : จากการคำนวณ

เอกสารอ้างอิง

กิ่งฟ้า สินธุวงษ์. 2547. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : กระบวนการสอน แบบใหม่. วารสารสำนักนวัตกรรมการเรียนการสอน. 1(2) : 7-9

จารุวรรณ นิพานนท์. โครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในด้านความตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบ. วารสารสำนักนวัตกรรมการเรียนการสอน รูปแบบการสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อุดม เกิดพิบูลย์. 2543. ทฤษฎีและนโยบายการค้าระหว่างประเทศ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพ็ญศรี โพธิภักดี. โครงการพัฒนาคุณธรรมด้านความตรงต่อเวลาสำหรับนักศึกษาทันตแพทย์. วารสารสำนักนวัตกรรมการเรียนการสอน รูปแบบการสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

โกสินทร์ วรเศรษฐสิงห์. สำนักงาน ก.ค.ศ.เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2549, จาก www.moe.go.th/webtcs/Table4/Kosin12/a63.doc

คุณค่าของเวลา.ค้นเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2549, จาก <http://www.narak.com/reallife/article/article05.shtml>

